

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.135/2023/5.
A felperes:	felperes neve (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (4. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Győri Törvényszék 6.K.700.034/2023/3. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2018. február 1. napjától 2021. január 31. napjáig terjedő időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes hivatásos állományú tagjaként a szolgálati helyen¹ a szolgálati helyen² teljesített szolgálatot körzeti megbízotti beosztásban. A perbeli időszakban a beosztásához nem tartozóan rendszeresen ellátott a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki, határrendész és egyéb szolgálati (például átkísérési, akcióban részvételi, csapatszolgálati, megerősítő, mozgóőri, rendezvénybiztosítási, covid ellenőrzési) feladatokat, amelyekért külön ellentételezésben nem részesült.

[2] Szolgálati panaszát – amelyben a 2018. február 1. napjától 2021. január 31. napjáig terjedő időszakra a többletfeladatok ellátásáért az illetményalap 100%-ának megfelelő megbízási díj és annak késedelmi kamata megfizetését kérte – az alperes vezetője a 08000-101/195-3/2021. Szü. számú határozatával elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes keresetében a perbeli időszakra 1.043.550 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére hivatkozott.

[4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte a határozatának indokolásával azonos érveléssel, vitatva a követelés jogalapját.

A mintaper

[5] Az elsőfokú bíróság előtt több, mint tíz olyan per indult, amelyek jogi és ténybeli alapja jelen perrel azonos volt, ezért azok egyikét (6.K.700.705/2021.) mintaperként bírálta el, melyre figyelemmel az eljárását a mintaper elbírálásáig felfüggesztette. A bíróság a mintaperben hozott 6.K.700.705/2021/13. számú ítéletében a felperes keresetét alaposnak találta, annak jogalapját érintően indokolásában megállapította, hogy a felperes a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozó, az állománytábla szerinti más munkakörbe sorolt feladatok ellátásáért a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja alapján megbízási díjra jogosult. A Kúria a Kf.III.45.033/2022/6. számú ítéletével a mintaperben hozott elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság késedelmi kamattal növelt 1.043.550 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Ítéletének jogalapját a mintaper eredményét alapul véve – a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 21. pontjára figyelemmel – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját, (5) bekezdését, 163. § (5) bekezdését, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. mellékletét felhívva bírálta el. Rögzítette, hogy amennyiben a munkáltató három éven keresztül, minden hónapban közel 25%-os mértékben kimutathatóan kötelezi a felperest más munkakörbe tartozó feladatok ellátására a körzeti megbízotti területén kívül, akkor az tartós és rendszeres elvonást jelent a körzeti megbízotti feladatoktól, és semmiképp sem tekinthető eseti jellegűnek, vagy kivételesnek. Megállapította, hogy a felperes a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozó, az állománytábla szerinti más munkakör részét képező feladatok ellátásáért a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja alapján megbízási díjra jogosult. A megbízási díj havi összegét – alperesi vitatás hiányában – a kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg, arra is figyelemmel, hogy az nyilvánvalóan nem tekinthető eltúlzottnak.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, a megbízási díjra való jogosultság jogalapja mellett annakösszegezését is vitatva. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes a körzeti megbízotti beosztáshoz nem tartozó, az állománytábla szerinti más munkakörbe sorolt feladatok ellátásáért megbízási díjra jogosult; a tényállás tisztázása során – tévesen – a körzeti megbízotti beosztáshoz nem tartozó feladatokat a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett végrehajtott többletfeladatként értékelte, és nem vette figyelembe, hogy a működési körzetén kívüli járőr jellegű szolgálati feladatok – a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó munkaköre helyett – a felperes aznapra rendelt egyéb szolgálati feladatai voltak, amelyekért megbízási díj nem jár; az irányadó jogszabályok alkalmazásával téves következtetést vont le.

[8] Állította, hogy az elsőfokú ítélet a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját sérti, mivel a felperes működési körzetből történő elvonása nem jelentett többletfeladatot; a kimutatásban megjelölt feladatok a körzeti megbízott munkakörének részét képező, a beosztásához képest alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatok voltak, így nem állapítható meg magasabb felelősségi kör sem. A feladatok több alkalommal nem az eredeti beosztása mellett kerültek ellátásra, így a Hszt. 71. § (5) bekezdése is sérült. Hangsúlyozta, hogy a körzeti megbízott a különleges jogrend alkalmazásával működési körzetéből eseti jelleggel elvonható, melyre a KMB Szabályzat 21. pontja és a munkaköri leírás is lehetőséget ad. A hivatásos szolgálati jogviszony a Hszt. preambulának alapvető szinten történő rögzítése szerint is különleges közszolgálati jogviszony, a rendvédelmi szervek tagjaitól a társadalom és a szolgálat magas szintű erkölcsi felelősséget, elkötelezettséget, érték- és normakövetést vár

el, különösen igaz ez a különleges jogrend időszakában. A felperes által végzett járőri feladat (járőrszolgálat) a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó olyan közterületi alaptevékenység, amely nem minősül a kinevezéstől eltérő munkakörnek, többletfeladatnak, ezért megbízási díj ezen feladatok ellátásáért nem jár.

[9] Az összecszerűség körében a Kúria Kfv.VII.37.732/2020/5. számú precedensképes ítéletére hivatkozással előadta, hogy önmagában a többletfeladatok eltérő munkakörbe tartozása nem alapoz meg mindentől független igényt az 50 %-nál magasabb mértékű megbízási díjra; e körben a többletfeladatok mennyiségének, időtartamának és az ezekhez társuló felelősség mértékének van jelentősége. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság – miután e tekintetben kizárólag a felperesi kimutatásban foglaltakat vette alapul, az általa e körben előadottakat pedig indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta – eleve tévesen határozta meg a felperes által átlagosan elvégzett többletfeladatok mennyiségét 83 alkalom helyett 98 alkalomban, miáltal – a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglaltakat megsértve – okszerűtlenül állapította meg, hogy a többletfeladatok rendszeressége megalapozta a megbízási díj 75%-os mértékben történő megállapítását.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy a megbízási díjra való jogosultság ténybeli alapja a járőrszolgálat és a körzeti megbízotti munkakör havi és napi szinten történő párhuzamos, „vegyes” ellátása. A különleges jogrendre való hivatkozás téves és okszerűtlen, illetve a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítélete a jogkérdésben már állást foglalt, mely szerint a különleges jogrend időszakára is jogosult a megbízási díjra. Kiemelte, hogy a fellebbezés kizárólag anyagi jogi jogszabálysértést jelölt meg, így az ítélet az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és bizonyítékértékelés mellett vizsgálható; az összecszerűséget vitató fellebbezési érvelés jogszabálysértést nem tartalmazott, az alperes a mérséklési igényét konkrét ténybeli érvekkel nem indokolta.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[11] A fellebbezés nem alapos.

[12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az alperes fellebbezésében a megbízási díj jogalapjában és összecszerűségében is vitatta az elsőfokú ítéletet. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése megsértésére hivatkozással azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát. A másodfokú bíróság a felülbírálat során arra a jogi álláspontra jutott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megfelel a fenti jogszabályoknak, döntésével és annak indokaival egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[13] A jogalap vitatása körében az ítéltábla rámutat, hogy az elsőfokú bíróság eljárását a 6.K.700.705/2021. számú mintaper eredménye szerint folytatta le, mivel az előtte fekvő ügy e mintapertől a 6.K.700.780/2021/4. számú eljárást felfüggesztő végzés fellebbezés hiányában történő jogerőre emelkedésére tekintettel, a felek által sem vitatottan sem jogi, sem ténybeli szempontból nem különbözött. A perben elbírálandó jogkérdés tárgyában a Kúria a mintaperben Kf.III.45.033/2022/6. számon hozott ítéletében kimondta, hogy „amennyiben a hivatásos állomány tagja a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatokat saját beosztása alóli mentesítés nélkül, többletfeladatként látja el, a Hszt. 71. § (5) bekezdése szerinti megbízási díjra jogosult”.

[14] Elsőként az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy a mintaper keretében hozott ítéleteknek mennyiben van kötőereje a fellebbezési eljárásban. A Kúria a mintaper követésével kapcsolatos szempontok körében rögzítette, hogy „A Kp. a mintaperben hozott ítélet kötőerejéről kifejezetten nem rendelkezik. A Kp. 33. § (2) bekezdésében szereplő rendelkezésből, mely szerint amennyiben a mintaperhez képest tény- és jogbeli azonosság van a mintaper után elbírálásra kerülő jogvitánál, a közigazgatási bíróság azt a mintaper eredménye szerint tárgyaláson kívül bírálhatja el, a Kúria szerint az következik, hogy a mintaperben hozott ítélet fő szabály szerint – tény- és jogbeli azonosság esetén – a közigazgatási perben eljáró bíróságot köti. A mintaper, mint jogintézmény célja is aligha fogható meg másban, mint hogy mintául szolgál az azonos ténybeli és jogi megítélésű ügyek eldöntésében. Amennyiben a mintaper eredménye a tény- és jogbeli azonosság esetén nem volna kötelező általában az eljáró bíróságra, akkor a mintaper intézményének nem volna pergazdaságossági, célszerűségi, vagy bármilyen más perjogi haszna, értelme, és az üres, tartalom nélküli jogintézmény volna. Amennyiben pedig jelen ügyben felülvizsgált ítéletet hozó bíróságnak követnie kellett a mintaper eredményét, akkor attól, ezen ítélet jogszerűségét vizsgáló Kúria sem térhet el még akkor sem, ha a mintaper eredményét felülvizsgálattal a Kúrián nem támadták, és ekként a mintaper helyességéről a Kúria nem foglalhatott állást” (Kfv.II.37.483/2019/9. számú ítélet [39]-[40] bekezdései).

[15] Az ítéltábla a fent írtakra tekintettel a fellebbezési eljárásra – e körben a megbízási díj jogalapjára – vonatkozóan hangsúlyozza, hogy a mintaperben hozott jogerős döntés a mintapertől jogi és ténybeli szempontból nem különböző közigazgatási perben a másodfokú bíróságot is köti. Az alperes az első- és másodfokú eljárásban nem vitatta jelen ügy mintaperhez való ténybeli és jogi azonosságát, nem tett előadást arra vonatkozóan, hogy a mintapertől eltérés mutatkozik, melyre figyelemmel a ténybeli és jogi azonosságot fennállónak kellett tekinteni. Az alperes fellebbezésében – a jogalap körében – nem kifogásolt olyan tényállási kérdést sem, melyet az elsőfokú bíróság a mintaperben foglaltaktól eltérően, tévesen értékelt, avagy a mintaperben vizsgált jogkérdéstől eltérően és megalapozatlanul, hibásan vett figyelembe, e körben tanúsított jogsértésre sem hivatkozott. Mindezek következményeként az ítéltábla a megbízási díj jogalapját érintő mintaperben rögzített jogértelmezést – az abban foglaltak megismétlése nélkül – a jelen perre is irányadónak tekintette. Ebből eredően a másodfokú bíróságnak – a konkrét tények szintjén – nem volt lehetősége arra, hogy az alperes megbízási díj jogalapját érintő vitatását ebben a körben értékelhesse, az állított jogszabálysértést érdemben vizsgálhassa.

[16] A megbízási díj összecszerúsége körében az alperes az elsőfokú bíróság tényállás tisztázási és értékelési-mérlegelési, valamint indokolási tevékenységét kívánta támadni, azonban a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt kógens előírásnak megfelelő eljárási jogszabálysértés megjelölése nélkül. Ez okból az ítéltábla – a fellebbezés tartalmának megfelelő eljárási jogszabálysértés megjelölése hiányában – kizárólag az alperes által felhívott anyagi jogi rendelkezésekre – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére – tekintettel vizsgálhatta, hogy az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította-e meg a megbízási díj összegét; azt azonban az alperes nem fejtette ki, hogy az általa előadottak ezen jogszabályi rendelkezések tükrében miként támasztják alá, hogy a megbízási díj összegének meghatározása jogszabálysértő módon történt. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében a megfelelő eljárási jogszabálysértés megjelölése mellett be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerúségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerúségi eredményre vezettek volna. Mindezekon túlmenően a másodfokú bíróság megjegyzi – bár e körben a fentieknek megfelelően nem vizsgálódhatott –, hogy a megbízási díj mértékének megállapítása körében végzett mérlegelést nem teszi okszerűtlenné önmagában az a körülmény, hogy a felperes által végzett többletfeladatok mennyisége esetlegesen az ítéletben rögzítettektől nem számottevő mértékben eltér.

[17] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[18] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére; annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[19] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[20] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. október 25.

dr. Antal Regina s. k.

dr. Bíró Péter s. k.

dr. Kecskés Zsófia s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró